

**Puukujude näitus
jala käijatele
kevadeni suletud** lk 2

Kultuurist
lk 3

**Käsitööpood ootab
ostjaid** lk 3

Kärvakandi Kaja

NR 1 (187)

VEEBRUAR 2014

Noorkotkad jälle talvelaagris

Jõulude ja aastavahetuse vahel korraldasime kümnenda Järvakandi Noorte Kotkaste talvelaagri, mis sel korral kandis nime Winter Challenge 2013. Lisaks meie noortele said laagris osaleda ka maakonna noored. Ettevõtmise toimumiskohaks oli Tedremurru (Lokuta ja Eida-pere vahel).

Parimateks seekordset talvelaagrit iseloomustavateks sõnadeks võiksid olla muda, pahalane ja luure. Nimelt oli laagripäevadel asi talvest kaugel ja lund ei olnud. See-eest jagus pori igale poole. Juba laagri alale saamine oli suur kunst, sest Kaitseleidu väikebuss kipus meeter meetri järel üha sügavamale ära uppuma. Kambakesi ja tehnika abi kasutades saime aga kõik masinad kenasti kohale.

Laager võis alata. Osales 18 noort ja seitse juhendajakoolitajat. Programmi käigus õpiti, kuidas peatada pahalast, tulla toime vigastatud inimesega, õpiti luuramist ja onni ehitamist ning veel palju muud põnevat. Kõigele lisaks oli võimalus mängida strateegiamänge värvikuule tulistavate püssidega (paintball). Õõbimine toimus suurtes köetavates telkides ning soovi korral oleks saanud magada ka enda ehitatud onnis. Õõd olid küll suhteliselt lühikesed, ent see-eest õpetlikud ja aktiivsed: toimus ka üks õõhäire, kus tuli täita luureülesanne.

Hoolimata lume puudu-

Porisse uppuvat väikebussi päästmas 3x Mikk Merekivi

misest jäid osalejad laagriga rahule. Ka laagriliste kohta võin korraldajana vaid positiivseid sõnu lausuda. Kuigi ütlemine, et tänapäeva noored on hukas, pärineb juba Aristotelese ajast, võin taas siiski vastupidist väita. Noored on tulevik ja tänavused laagrilised on eriti tragi ja tugev tulevik, kes vajavad vaid rakendamist ja mitteformaalset ning praktilist õpet kooliteooria toetamiseks.

Suur tänu laagrilistele ja väga pädevatele juhendajatele.

Mikk Merekivi
Järvakandi ANK juhataja

Laagrit rajamas

Soovi korral võis õõbida ka okstest onnis

Märka märke!

Tähelepanelikud juba teavad ja kuulekad juba käituvad nii, et ei pargi oma autot Järvakandi Konsumi poe ette.

Ole hooliv ja seaduskuulekas. Märke on täiendatud – peatumine on poe ees terves ulatuses keelatud!

Vald sai uue ehitusnõuniku

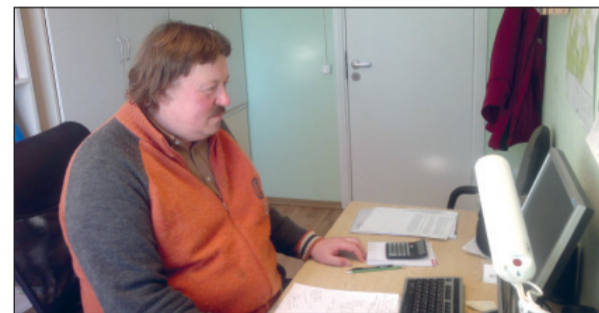
21. oktoobrist 2013 on ametist lahkunud Meelis Tomsoni asemel valla ehitusnõunikuks Neeme Mitt. Uus vallaametnik on lõpetanud Pärnu L. Koidula nimelise Keskkooli (praegu gümnaasium) ja TPI ehitusteaduskonna tööstus- ja tsiviilehituserialal (ehitusinsener).

Kuigi ametnikuna pole Neeme Mitt varem töötanud, on ta ehitusega tegeleenud ligi 20 aastat. Samuti on ta olnud projekti- ja ehitusjuht ning valdavalt tegeleenud üldehituse (ka peatöövõtjana) ja fassaadide soojustamisega, omades ka firmajuhi kogemust kaubanduse ja hoonete haldamise vallas.

Järvakandi valla ehitusnõuniku peamiseks tööülesanneteks on planeerimis-, ehitus- ja energeetikaalase tegevuse korraldamine. Ta on valitud ka Järvakandi Soojus OÜ nõukogusse. Tema sõnul on eelkõige probleemiks nappide finantsvahenditega võimalikult palju ära teha ja teha on esmapilgul väga palju. Selle aasta suurim projekt on kergliiklustee läbi Järvakandi.

Neeme Mitt ise ütleb enda kohta järgmist: „Olen valaline ja parteitu. Üürin Järvakandis korterit seni katuse-ta majas (põlise mereäärse inimesena ei uskunud, et ka sisemaal võib nii vali tuul olla). Hobideks on lugemine, tugitoolisport (pallimängud), rokkmuusika ja huumor.“

JK

Neeme Mitt töökabinetis

Mart Järvik

Tore teatrilaager

Talvine koolivaheaeg on piisavalt pikk, et selle jooksul korraldada vähemalt üks laager. Mõeldud-tehtud ja panimegi teatrilaagri plaanid paika. Paar meie piigat jõudis ka noorkotkaste talvelaagris käia.

3.–4. jaanuarini oli meie punt (kultuurihalli õpilaste teatriring) mõnusalt ninapidi koos. Reede õhtul sai veidi noortekas viibiva seltskonnaga aega veedetud – õpetasime neile mõnusaidsid mängu. Hiljem, kui olime juba omapead, käis meid külastamas punase kuue mees ja nõudis laule ning tantse. Tore, et saime selle tasuks ka kingipakid. Päeva lõpetas väga kaua kestnud filmiõhtu.

Laupäev oli tõeliselt tihe tööpäev. Pidasime mõtetalguid, tegime meeskonnatööd, arutasime meid huvitavate teemade üle, kirjutasime stsenaariumeid ja lavastasime lühinäidendeid. Muidugi ei puudunud sellest päevast ka meie lemmik – improviseerimine. Õhtuks oli kogu seltskond väsinud ja öörahu tuli käskimata.

Muidugi pidasime ka nõu, kuidas edasi minna ning millega märtsis Rapla maakonna kooliteatrite festivali laval üles astuda. Oli üks mõnus laager!

Täname noortekeskuse ja kultuurihalli rahvast, tänu kelle abile see teoks sai.

Rea Licht

Valla rahalisest olukorrast

Valla rahaline seis hakkas halvenema eelmise aasta novembris, sest OÜ Järvakandi Kommunaalil tekkisid likviidsusprobleemid, mis tulenesid sellest, et käibemaks ei olnud projektis abikõlblik kulu. Selle tõttu oleks ohtu sattunud veeprojekti lõpetamine (oht, et KIK küsib tagasi 1,7 milj eurot). Seega oli vallas hädavajalik toetada kommunaali eelarves planeerimata 38 000 euroga.

Selle tõttu kannatasid aga teised hankijad.

Vald ei saanud eelmise aasta lõpus ka pangalaenu (võlikogu otsus võtta laenu kuni 75 000 eurot tehti novembri lõpus), sest valla laenukoormustused oleksid siis ületanud rahandusministeeriumi poolt ette nähtud laenukoormust (küll ainult protsendikümnen-diku võrra). Võrreldes eelarves planeerituga laekus üle 50 000 euro vähem ka üksikisiku

tulumaksu.

Hetkel on käsil 2014. a eelarve koostamine, tulused planeerime suhteliselt konservatiivselt ja põhirõhk on kulude vähendamisel. Olukord on hakanud tasapisi paranema, ehkki tähtjaks me kõiki arveid veel tasuda ei suuda. Raske olukord peaks lahene-ma praeguse prognoosi järgi II kvartali jooksul. Üks rõõmustav hetk oli jaanuari tulumaksu laekumine, mis võr-

reldes 2013. aasta jaanuariga oli 7000 eurot enam. Samuti on võrreldes eelmise aastaga suurenenud tasandus- ja toetusfondi maksed.

Palume kõigilt vabandust jaanuaris töötasude tähtjaks tasumata jätmise eest. Anname kõik endast oleneva, et seda rohkem ette ei tuleks.

Katrin Vahemets
finantsnõunik
Mart Järvik
vallavanem

VOLIKOGU

Volikogu pidas jõuluistungi 18. detsembril, uut aastat alustati 29. jaanuaril. Istungitel puudujaid ei olnud.

18. detsember 2013

Volikogu komisjonide koosseisude kinnitamine

Volikogu kinnitas eelarvekomisjoni liikmeteks Sirje Ahtijaineni (esimees), Raul Kivilo (aseesimees), Marko Matsoni, Liis-Mail Moora, Eerik Salumäe, Katrin Vahemetsa ja Valli Raidma.

Haldus- ja arengukomisjoni liikmeteks kinnitati Enno Allikäär (esimees), Mikk Merikivi (aseesimees), Lauri Hollo, Agnes Jevstafjev, Raul Kivilo, Siret Luik, Ingrid Marton, Marko Matson, Kalle Uiboupin ja Kaja Vaikre.

Volikogu otsusega said sotsiaalkomisjoni liikmeteks Karin Lega (esimees), Katrin Anto (aseesimees), Katrin Kuum, Valli Raidma, Vieno Rippinen ja Kaja Vaikre.

Järvakandi Vallavolikogu 25.04.2012 otsuse nr 13 „Maa taotlemine munitsipaalomandisse” kehtetuks tunnistamine

Kuulanud ära majandusnõunik Ene Nüganeni vastavasisulised selgitused ja võttes aluseks haldusmenetluse seaduse paragrahvid 64 ja 70 ning lähtudes asjaolust, et taotletavas määras ei ole maad võimalik munitsipaalomandisse saada, otsustas volikogu tunnistada kehtetuks Eidapere tee 4 maaüksuse taotlemise munitsipaalomandisse.

Liikluspinnale kohanime määramine

Volikogu otsustas kinnitada Järvakandi alevi olevale liikluspinnale järgmised tunnused: nimi Saeveski tänav, number teeregistris 2600007, pikkus 54 m.

Maa taotlemine munitsipaalomandisse

Volikogu otsustas taotleda munitsipaalomandisse Kraavi, Lõo, Tedre ja Ööbiku tänava ning Luige tee maa-alad transpordimaana; Pargi tn 6, Pargi tn 9 maa-alad maatulundusmaana; Tallinna maantee ja Pargi ning Laane tänava vahelise maa-ala üldkasutatava maana.

Üldplaneeringu ülevaatamise algatamise vajadus

Lähtudes Ene Nüganeni ettekandest, otsustas volikogu algatada Järvakandi valla üldplaneeringu ülevaatamise vajaduse väljaselgitamise. Selle teostab haldus- ja arengukomisjon koostöös vallavalitsusega.

Järvakandi Vallavolikogu 20.11.2013 otsuse nr 46 „Esindajate nimetamine Eesti Linnade Liidu üldkoosolekule ja volikogusse” muutmise

Kuulanud ära volikogu esimehe Marko Matsoni selgitused, otsustas volikogu muuta enda poolt 20.11.2013 tehtud otsuse nr 46 „Esindajate nimetamine Eesti Linnade Liidu üldkoosolekule ja volikogusse” punkti nr 3 ja nimetada Järvakandi valla esindajaks Eesti Linnade Liidu volikogus Mart Järviku ja tema asendajaks Katrin Vahemetsa.

20.11.2013 tehtud otsuse nr 46 järgi esindanuks Järvakandi valda Eesti Linnade Liidu volikogus Marko Matson ja Katrin Anto (asendaja).

Volikogu esimehe hüvituse kehtestamine

Lähtudes vastavasisulistest õigusaktidest, otsustas volikogu kehtestada alates 1.11.2013 Järvakandi Vallavolikogu esimehe hüvituseks 335 eurot kuus.

Lisaeelarve vastuvõtmine

Pärast finantsnõunik Katrin Vahemetsa vastavasisulisi selgitusi otsustas volikogu kinnitada Järvakandi valla 2013. aasta I lisaeelarve tulud, finantseerimistingimused ja kulud. Katrin Vahemetsa sõnul oli lisaeelarvet vaja, sest aasta jooksul lisandusid mitmed investeeringud: kergtee, Nõlva 7, raamatukogu akende vahetus (toetus EAS-ilt), kõrgseikluspark (projekti-toetus). Samuti selgus veeprojekti summa. Finantseerimistevõime lisandus laen 75 000 eurot.

29. jaanuar 2014

Maa taotlemine munitsipaalomandisse

Volikogu otsustas taotleda munitsipaalomandisse transpordimaana Oja põik maa-ala.

2014. aasta eelarve I lugemine

Ettekande ja selgitustega Järvakandi valla 2014. aasta eelarve kohta esines eelarvekomisjoni esimees Sirje Ahtijainen. Otsustati eelarve I lugemist jätkata volikogu järgmisel istungil. Järvakandi Gümnaasiumi hoolekogu moodsustamise kord ja töökoord

Antud küsimuses esines ettekandega Katrin Kuum. Volikogu otsustas vastavasisulise määruse kinnitada.

Järvakandi valla aukodaniku nimetuse andmine

Kuulanud ära vallavanem Mart Järviku ettekande Järvakandi valla aukodaniku nimetuse andmise ja laekunud avalduste kohta, otsustas volikogu nimetada 2014. aastal Järvakandi valla aukodanikuks Kalju Luts.

Samas tehti vallavalitsusele ettepanek tunnistada Järvakandi valla teenetemärgiga Eerik Salumäed.

JK

Maaslamajat ei lööda?!

Elame Eesti Vabariigis teravikuna praegu läbi keerulisi aegu. Kõrgemalt poolt kinnitatud otsused mõjutavad omakorda „allpoololijaid“ ning kõik on kõige ja kõigiga seotud. Piltlikult öeldes on see nagu (poliitilise) tormi- ja tõmbetuule käes heitlemine. Samas on looduslikud tormid aina tihedama graafikuga puudutanud vääramatu jõuna meie väikest Järvakandit ka päris otseselt, tekitades rea probleeme meie inimestele ja igapäevaelule, jättes meid ilma veest ja valgusest. Lisaks on need tekitanud palju küsimusi ja etteheitvaid kommentaare mitmel suunal! On mõistetav, et me kõik vajame oma igapäevaelu paremaks toimimiseks ja korraldamiseks kindlustunnet ning ootamatud, etteplaneerimata kursimuutused ei ole meeldivad, mis teevad teinekord isegi vihaseks. Ehk aitab antud lehelugu siinkohal natuke „pilti laiendada“, suurendab mõistmist ning annab vastuse(d) tekkinud küsimus(te)le.

Eelmise ja järgmise tormi vahepeal on paslik heita pilk eelkõige seadusandlusele, mis reguleerib lasteaiaku organisatsiooni toimimist. Jah, lasteaed on olnud nendel päevadel suletud, kui koostöös Järvakandi Kommunaali ja Eesti Energiaga ei ole meil olnud võimalik seadustega ettenähtud kohustusi ja nõudeid täita – eelkõige nõuetele vastava joogivee tagamine ning kraanidest tulev soe voolav vesi. Ka siinkohal on kõik kõigiga seotud, lasteaed ei saa toimida kuidagi omaette üksusena!

Hetkel on palju räägitud valla kriisikomisjoni moodustamisest, mis reguleeriks kõiki selliseid situatsioone ja olukordi ja mis peamine – leiaks toimimisviisid, kuidas lasteaiateenus oleks ka kriisisituatsioonides siiski tagatud. Ja ka siis peavad olema täidetud needsamad seadused, mis lasteaiale on seadud. Oma jutu ilmestamiseks seadused ja nende punktid, mis reguleerivad lasteaiaku korraldamist just nendes olukordades, kus meil kriisiolukordades ei ole tagatud nõuetekohase vee tarbimise ja kasutamise võimalus.

Sotsiaalministri määrus 15.01.2008 nr 8 „Tervisekaitse- ja lasteasutuste tootlustamisele koolieelses lasteasutuses ja koolis“ § 7. Üldnõuded einestamisruumidele (3) Einestamisruumis või selle läheduses peab olema lastele käte pesemiseks piisav hulk sobivalt paiknevaid valamuid. Valamud peavad olema varustatud sooja voolava veega, seebi (soovitavalt vedela seebi) ning hügieenilise kätekuivatuse võimalusega.

Sotsiaalministri määrus 24.09.2010 nr 61 „Tervisekaitse- ja lasteasutuste tervise edendamisele ja päevakavale“ § 12. Isikuhügieeni edendamine (2) Lapsel peavad olema lasteasutuses vajalikud isiklikud hügieenivahendid ning võimalus hügieeniliselt pesta käsi ja jalgu voolava sooja vee ja seebiga ning kuivatada.

(3) Rühma pedagoog korraldab laste kätepesu pärast lasteaeda saabumist, enne sööki ja iga kord, kui käed

määrduvad, sealhulgas alati pärast tualeti kasutamist ja õuest tulekut.

(4) Last õpetatakse tualeti hügieeniliselt kasutama.

Vabariigi valitsuse määrus 06.10.2011 nr 131 „Tervisekaitse- ja lasteasutuste koolieelses lasteasutuse maa-alale, hoonetele, ruumidele, sisustusele, sisekliimale ja korrashoiule“ § 3. Üldnõuded (4) Lasteasutuses peab olema piisav õhuvahetus, küllaldane loomulik ja tehisevalgustus, külma- ja sooja-veevarustus, „Veeseaduse“ ja selle alusel joogiveele kehtestatud nõuetele vastav joogivesi, heit- ja reovee kanaliseerimise võimalus ning tingimused nõuetekohaseks tootlustamiseks, hügieeniliseks tualeti kasutamiseks ja pesemiseks.

Olen konsulteerinud antud teemal ka Terviseameti Põhja talitluse Raplamaa esinduse inspektori Eliko Sõmeriga, kelle sõnul on lasteade käitunud igati seaduskuulekalt, pannes esikohale laste ning lasteaiaku töötajate tervise ja heaolu. Nii Veterinaar- ja toiduamet kui ka Terviseamet jälgivad hooliga lasteaiaku vee kvaliteedi vastavust sotsiaalministri määrusele 31.07.2001 nr 82 „Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ning analüüsimeetodid“. Viimased uuringud vee mikrobioloogilise ja keemilise nõuetele vastavuse kohta on Terviseamet teostanud vastavalt 15.10.2013 ja 12.12.2013. Analüüsi tulemusena vastab lasteaiaku joogivesi sellele kehtestatud nõuetele. Raplamaa Veterinaar- ja toiduameti vanemspetsialist Merike Miikkels-Herodes külastas lasteaeda

viimati 07.01.2014, mille käigus kontrolliti toiduhügieeni, ehitisi ja sisseseadet, kõõgi enesekontrolli dokumente, ettevõtte territooriumi, toidu käitlemist, külma-ahelat ning labori proove (vee mikrobioloogiline ja keemiline analüüs). Kontrollitud tööloigud vastasid nõuetele ning rikkumisi ei leitud.

Kokkuvõtteks tahan kutsuda Järvakandi inimesi üles suuremale mõistmisele, kokkuvõtmisele ning sallivusele ja seda eriti praegu, kus riigis ja vallas teravikuna on niigi äärmiselt keeruline olukord. Süüdistused ja hukkamõist ei aita probleeme lahendada ning samuti ei taga see paremat ja kvaliteetsemat lasteaiateenust, kui õhku on visatud igasuguseid negatiivseid arvamusi ja mõtteid.

Et saada veelgi paremat pilti lasteaiaku toimimise kohta, ei ole ju kuigi pikk maa mitte ühestki Järvakandi otsast meie juurde jalutada, lasteaiast läbi astuda ning rohkem infot küsida. Lasteaednik töötab lastega ja ta ei saaks lasteaiaku töötada, kui ta ei hooliks, ei panustaks 100% ja rohkem veel... Jätke lasteaiaku töötajale alles tema motivatsioon ja töö rõõm! Töö lastega ei ole teips mitte nii lihtne ja kerge, kui see võib-olla kõrvaltvaatajale paistab. Psühholoogid ja praktikud on ammu märganud, et kui lastega töötav inimene on rahul, rõõmus ja positiivne, on seda ka tema kasvandikud.

Sõbralikku ja empaatilist meelt soovides

Heivi Kipper
lasteaed Pesamuna
direktor

Sündmustest, suitsuandurist ja korstnapühkimisest

Algatuseks väike ülevaade meie päästjate tööst jaanuaris: tehtud on üks kodukülastus perenaise enda soovil; tõsisematel hoonetulekahjudel oleme käinud Väandras, Toris ja Hiie külas, on olnud ühe tööstushoone korstnapõleng Järvakandis.

Lisaks kodukülastusele on ennetustööd tehtud kaheksal korral, selleks on olnud liuvälja tegemine. Kahjuks on liuvälja põhi väga ebatasane ja selle siledaks saamiseks kulub palju aega ja ka raha. Loodan sel suvel leida koostöös valla ja kooliga probleemile lahenduse.

Tuletan meelde, et suitsuanduri olemasolu kodudes on kohustuslik, oluline on ka selle õige asukoht. Teisisõnu: suitsuandur peab olema laes ja eemal teistest esemetest, nagu näiteks laelamp, kardina, ventilatsioonitruu, ventilator jne. Need kõik takistavad anduri õiget ja kiiret reageerimist suitsule.

Olemas on ka vingugaasiandurid, mis reageerivad ülimürgisele vingugaasile. Ohtlikus koguses vingugaasi tekib enamasti siis, kui pliidi- või ahjusiiber on kütmise lõpus liiga vara suletud. Seda ei tohi sulgeda enne, kui söed on täielikult kustunud. Uut tüüpi küttekolletel enam siibrit täielikult sulgeda õnneks ei saagi.

Vingugaasi omastab inimene umbes 300 korda paremini kui hapnikku ja nii jääb kogu organism hapnikunälga. Tihti on sümptomiteks peavalu, südameklõppimine, loidus, väsimus ja iiveldus – selline olukord võib tekkida minutitega. Need on ka tihedalt probleemid, millega arsti poole pööratakse. Tean seda oma vanaema käest, kes jäi alati sügisel väga jõuetuks ja haigeks, ei suutnud kodust väljagi tulla, aga kevadel läks jälle paremaks. Täna tean, et tal oli vingumürgistus.

Kiirabi on endale soeta-

nud vingugaasidetektorid ja peale nende kasutuselevõtmist on vingugaasimürgistus diagnoositud inimestel kordades rohkem kui enne. Detektor on olemas ka Järvakandi päästekomandol ja seda saame me kodukülastuste käigus kasutada ehk mõõta vajaduse korral vingugaasi sisaldust teie kodus.

Vingugaas on õhust natukene kergem ja tõuseb lae alla, seega paigaldatakse andur samadel põhimõtetel nagu suitsuandur, ainuke erisus on see, et seda võib paigaldada ka kööki ja katlaruumi.

Oluline on ka korralik korstnapühkimine. See on iga koduomaniku enda asi ja enam ei reguleerita pühkimiste täpset arvu aastas. Aga korsten peab olema puhitud ja kui tekib korstnapõleng, siis on selle tegevusega ilmselgelt hiljaks jäänud või on korstnapühkija oma tööd viletsalt teinud. Naabrimehest korstnapühkija võib ju mõne ölle

eest asja ära ajada, aga kas ta tagab ka kvaliteedi ja vastutab selle eest? Seda kahjuks mitte ja kui teie maja sellepärast põlema süttib, siis süüdistada võib vaid iseennast.

Iga korstnapõleng lõhub küttekollet ja korstnat ning võib lõppeda tulekahjuga. Kasutage alati ametlikku korstnapühkijat ja küsige ka paber tehtud tööde kohta. Järvakandis on olnud olukordi, kus korstnapühkija väidab, et ta on ametlik korstnapühkija, aga kahjuks ei vastanud väide tõele ja tulemuseks oli korstnapõleng. Selliste olukordade vältimiseks helistage vajaduse korral Päästeala infoliinile (tel 1524) ja küsige sealt teavet lähima ametliku korstnapühkija kohta.

Kui kellelgi on vaja kodukülastust või nõustamist, siis võite alati helistada (tel 487 7301) ja me tuleme kohale – see ei maksa teile mitte midagi!

Marko Matson

Kultuurist

Olles töötanud viis aastat kultuurivaldkonnas, soovin teiega, head lehelugejad, jagada oma mõtteid, nägemusi ja tundeid, sest just teile mõeldes on kultuurihall töötama loodud. Olen tänulik, kui minuga koos mõtisklete.

Üha sagedamini olen mõelnud (nagu teisedki siin majas toimetajad) selle üle, mis see kultuur siis õigupoolest on...

Vikipeedia ütleb, et kultuur on inimühiskonda iseloomustav tegevus, inimtegevus, inimese loodu, mis eristub kogu loodusest kui sellest, mis pole inimeste loodud. Kultuur hõlmab selliseid valdkondi nagu keel, teadmised, oskused, traditsioonid, uskumused, väärtushoiakud, moraal, kombed, õigus jne.

Inimese kui ühiskondliku olendi kultuurilised omadused antakse talle selle ühiskonna poolt, kus ta kasvab ja areneb. Individuaalselt omandatakse kultuur teistelt ühiskonnaliikmetelt kasvatus- ja õppimise, harjutamise, jäljendamise ja kordamise abil.

Milles aga avaldub kultuur n-ö reaalses elus? Kas kultuuriasutuse töös? Või meie eluviisis?

Kas kultuur on see, kui kasutame oma igapäevaelus meie kaunist emakeelt, riistustamata seda võõrkeelsete mugavussõnadega, rääkimata niibustest ja roppustest; täidame oma lubadusi, austades partnerit igal elualal ja lähedastes suhetes; austame loodust tema imepärases kauniduses ja mitmekesisuses,

jätmata tänavatele, metsa- ja rannateedele maha prügi; austame liiklusreegleid ja endast „nõrgemaid“ kaasteelisi mitte politseihirmust, vaid hoolivusest, südameviisakusest; hoolitseme oma keha kui hinge kodu eest seda puhastades, hellitades, tugevdades, tänades, kaunistades; tunneme huvi teiste inimeste, maade, erinevate ideede, maailmavaadete ja traditsioonide vastu; loeme palju, arutleme teemade üle, mida pakub erinev kirjandus-, kunsti-, filmi- ja muusikamaailm; vähendame taaskasutades ökoloogilist jalajälge. Kumb on kultuur, kas see, kui kanname rahvuslikel tähtpäevadel midagi rahvuslikku ja eestimaist ning püüame selle harjumuse ka oma lastele, või hoopis eeltoodu naeruvääristamine; kas meist oluliselt kauem elanud kaasinimestesse austusega suhtumine või tema ühiskonnast väljatõrjumine; kas alkoholi valimatu tarbimine valimatutes olukordades valimatus koguses või kvaliteetse joogi nautimine valitud keskkonnas, teades selle joogi ajalugu ja tarbimise traditsioone? Kas ka looma kui elu hinge jätmise hoolitsuseta, rääkimata tema hülgamisest või piinamisest, kuulub kultuursesse maailma?

Nagu näete, küsimused ei lõpegi... Ja veel üks: mida olen õppinud, töötades kuuendat aastat kultuurivaldkonnas? Sellele julgen vastata nii: iga inimene on tähtis ja väärtuslik; tööd ei tohi ületähtsustada, vaid on vaja leida/

Rahvuslike toitude töötuba perepäeval

võtta aega enda lähedaste, oma hinge- ja kehavajaduste tarbeks; ei tohi lasta endale liiga teha pahatahtlikest arvamuspölvtest, vaid keskenduda positiivsele ja arendavale kriitikale; elama peab oma elu ja jääma kindlaks oma väärtushinnangutele; on tark tunnustada oma eksimusi, õppida neist, järgides häid eeskujusid; vajaduse korral peab suutma teha ebapopulaarseid valikuid ja otsuseid; peab oskama ja suutma öelda „ei“; vahel on vaja suuta teha kompromisse enda isikliku ja kogukonna maitse ja eelistuste vahel.

Eelneva aasta oli Kultuuriministerium kuulutatud kultuuripärandi aastaks. Taas Vikipeedia: „Kultuuripärand, ka pärandkultuur, on kultuuri üks avaldumisvormi, mille all mõistetakse rahva eelnevate põlvkondade poolt loodud ja mineviku tänapäevaga ühendavate aineliste ja vaimsete väärtuste kogu, mille objektide põhiline tunnemärk on seotus inimtegevusega.“

Kas oskame väärtustada seda, et 70–80 aastat ilmas elanud inimene tuleb läbi tuisu, trotsides külma, pimedust ja libedust, õhtuti kultuurihalli, et laulda ja tantsida esiveenemate laule ja tantse? See

on väärtus, mida hoida. Loodan, et tänasedki noored seda mõistavad ja teavad, et ansambel Zetod pole ainukesed noored, kes pärimust edasi kannavad. Selliseid noori on Eestis palju.

Pärimusaasta sisu oli eelneva aasta kultuurihalli töö prioriteediks. Ühtlasi on pärimuse edasikandmine iga kultuuriasutuse üks põhieesmärke üldse ja ühtlasi ka suur au. See, mis toimus meie vallas pärimusaasta valguses, on juba kajastamist leidnud ja kohalolnud seda kogenud.

2014. aasta on kuulutatud liikumisaastaks. Liikumise sisu on igas mõttes – terviseradadel, aga ka endi sisemise arengu teedel, austades iseennast ja kaasteelisi ning kultuuri selle lõpmatus mitmekesisuses.

Põhjust MITTE vaadata, näha, kogeda, tulla, käia on lihtne leida. Leidkem põhjusi, miks kõike seda TEHA!

Kultuuritarbijatele anname teada, et tingituna majanduslikust olukorrast alustame aastat pisut ettevaatlikult. Oodatud on kõik ideed ja ettepanekud, kuidas eurost sõltumatult korraldada vahvaid ja rahuldust pakkuvaid sündmusi. Kindlasti on see võimalik kui väga tahta!

Täna südamest kõiki, kes on kultuurihalli tee leidnud, siin üritustel ning end arendamas käivad. Ja oodatud on kõik, sest see on meie kõigi maja.

Ilusat elu elamist kõigile! Ja ärgem unustagem, et *universumi võimsaim relv on naeratus (Armas Indra)*.

Kultuurisõprade nimel
Tiia Hansar
Järvakandi Kultuurihalli juhataja

Meie tegus harrastusteater

Käsitööpood ootab ostjaid

Möödunud aasta novembris avas teenindusmaja esimesel korrusel uksed uus kauplus. Toreda käsitööpoe omanik ja müüja on Kaire Taevere.

Vallalt renditud ruumides tehti vajalikud remonditööd oma jõududega, vald toetas värvidega.

Käsitööpoe kaubavalik on mitmekesine: ostjaid ootavad kudumid, punutised, vaibad, heegeldised, puidust valmis- tooted, küünlad ja käsitöötarvikud. Oma tooteid on kauplusesse müügiks toonud meistrid nii Järvakandist kui ka mujalt Eestist.

Kuigi igapäevaselt on poekeskes suhteliselt vaikne ja kohalikud käsitöövõlvilised ostavad peamiselt käsitöötarvikuid, on poes esimeste kuude jooksul (näiteks jõuluajal) olnud ka suuremat ostlemist.

Hoolimata vähestest ostjatest, ei heida Kaire meelt: eks neid käib ju ka. Pealegi on poeruumides lähiajal tegevust alustamas käsitööringid.

Teenindusmaja lasteaiapoolses otsas asuv käsitööpood on avatud teisipäevast reedeni kell 10–17 ja laupäeviti 10–15.

JK Kaire Taevere oma käsitööpoes

Erakogu

Puukujude näitus jalakäijatele kevadeni suletud

Sügisel suusaraja äärde tekkinud (sõjaväelise operatsiooni „martintegi“ käigus) puuslikud on terviserajal liiklust kenasti elavdanud. Eriti hästi oli seda näha pärast esimest vähest lund, millele tekkis ilma ajata miljon inimese jälge. Meeldiv, et jooksjad, jalutajad, kepikõndijad, kunstihuvilised ja ka koerajalutajad (kui koer on ikka teistele liikujatele ohutult kinni) on märkamatu omaenda tervise eest hoolt kandnud. Nüüd aga „kipub“ suusahooaeg lõpuks kätte jõudma ja kõik, kes seni rajal jalgsi liigelnud on, peavad puukujude vaatamiseks SUUSAD ALLA SAAMA. Kevadel on aga oodata näituse laienemist.

Nüüd siis sellisest spordist ka, mida mõeldakse meetrite ja sekunditega. 13.01 peeti Raplas Sadolini spordihoones Rapla mk koolinoorte kergetõustiku uusaasta-võistlust. Meie kooli noortest olid edukad Liina Edvand (AT 60 m tj: I – 11.68; kaugus: II – 4.53) ja Mari Lutšihhin (AT kuul: I – 10.76), Kaspar-Rasmus Eelmaa (AP kuul: II – 10.70; 60 m tj: II – 9.92; kaugus: III – 5.05) ja Markus Sepp (BP 60 m tj: II – 11.62; kaugus: III – 4.12).

21.01 saavutas Liina Edvand Tallinna lahtistel kergetõustikuvõistlustel 60 m jooksus VII koha (8.68)

22.01 peeti Kohilas aga TV 10 Olümpiastarti II etapp. VP olid tublid Ragnar Martin (60 m tj: I – 10.8; teivas: II – 2.10), Markus Sepp (teivas: I – 2.40; 60 m tj: II – 11.0/10.6) ja Kristo Kivisild (teivas: III – 2.00). NT oli Carmen Melts kiireim 60 m tj (11.5), Kedi Kaal oli teine (12.0). Kõrgushüppes sai Carmen II koha (1.15), Keidi oli sama tulemusega IV.

28.01 mängisid 4.–5. klassi poisid Raplas jalgpalli, tasuta gümnaasiumite grupi V koht ja kuhjaga kogemusi.

01.02 toimus Lasnamäe kergetõustikuhallis TV 10 Olümpiastarti vabariiklik II etapp. VP teivashüppes parandas Markus Sepp isiklikku marki koguni 31 sentimeetriga, tasuta vägagi korralik tulemus (2.71) ja VI koht. Kergetõustiku sisehooaeg jätkub.

Selles jutus oli suusatamise moodi jutt vaid loo esimeses lõigus. Kas järgmises numbris on rohkem, näitab aeg. Veebruari kolmandal päeval läbis allakirjutanu 3 km suusaringi (rajatraktor korra läbi sõitnud) vana suusaga matkates ja sai läbi. Kooli staadionil oli aga lund rohkem ja 400 m ring uisutehnikas sõiduks heas korras. See-eest on aga kooli spordiplatsil kena liuväli (ajutiselt küll vähe vesine), mida lapsed (nädalavahetusel ka suurem rahvas) agaralt kasutavad. Kool on omalt poolt (heade inimeste abiga) suutnud soetada ka väikese uisutagavara ja pea kõik pisemad soovijad on uisurõõmu maitsta saanud. Kellel on koju jäänud uiske ja ka suusavarustust, pöörduge julgelt. Virisejatel palun mitte pöörduda ja eriti mitte kommenteerida. Talispordihuvilised, pöidlad pihku ja seda suisa kahel põhjusel: 1. tuleks korralik ports lund; 2. Eesti sportlased olümpial.

Suusarajal näeme – suuskadel ikka!

Margus Sepp

Üks terviserajaja puukujudest

Järvakandi Kultuurihallis 30. märtsil „Õhtu ombudsmaniga“

Inimese igapäevaelu koosneb hulgast kohustustest ja õigustest. Kohustused tulevad meelde pidevalt. Probleeme tekib pigem õigustega, mida tihti ei teata ja mida rikutakse.

Jaan Tõnissoni Instituudi üle-eestiline programm „Õhtu ombudsmaniga“, mille üritusega tuleme Järvakanti, annab mõtlemisainet võimalike igapäevaselt ette tulevate väärkäitumiste osas ja üheskoos püüame mõnele juhtumile lahendusi leida.

Ei ole vahet, kas publikuks on kümne- või kuuekümnenaastane. See ei ole akadeemiline kokkusaamine, vaid pereüritus, kus võivad joosta ringi lapsed. See on kogu pere sündmus, milles näidatakse õigusrikkumistealaseid lühifilme ja Foorumiteatri abiga püütakse rikkumistele õiglasem lõpp anda. Ka ei puudu ürituselt pädev jurist, kes nähtut kommenteerib.

Andrus Villem
Jaan Tõnissoni Instituudi juhataja

KADRI ADAMSON, MARIKA KOROLEV, RAIVO RÜÜTEL, EGON NUTER, TÕNU KILGAS, RAIVO METS ja JANEK SARAPSON / Tõlkija ja lavastaja: VELLO JANSON / Kunstnik: JAAK VAUS

MINA HAKKAN PEAMINISTRIS

ERIC CHAPPELL (Inglismaa) komöödia kahe vaatuses

VANA BASKINI TEATER

6. märtsil kl 19 Järvakandi Kultuurihallis
Pilet 12 €, soodushind õpilastele ja pensionäridele 10 €
Eelmüük alates 10. veebruarist kultuurihallis, alevi-
raamatukogus ja piletilevis
Etenduse vaheajal avatud baar
Info ja broneerimine: kultuurihall@jarvakandi.ee ja
tel 489 4719, 5346 0195

MINA HAKKAN PEAMINISTRIS

KADRI ADAMSON, MARIKA KOROLEV, RAIVO RÜÜTEL, EGON NUTER, TÕNU KILGAS, RAIVO METS ja JANEK SARAPSON / Tõlkija ja lavastaja: VELLO JANSON / Kunstnik: JAAK VAUS

Idamaises stiilis keha trimmiv lühikursus

Järvakandi Kultuurihallis

28.02, 7.3, 14.03 kl 18.

Sobib kõigile naistele!

Hind kokku 15€. www.tantsud.ee

O-I:
GLASS
IS
LIFE

Iga päev jõuavad tuhanded maailma-
kuulsad tooted O-I klaaspudelitesse ja
-purkidesse pakendatuna miljonite
tarbijatena kogu maailmas. Turulidrina
Euroopas, Põhja- ja Lõuna-Ameerikas
ning Kaug-Idas annab O-I oma
klientidele võimaluse viia nende tooted
tarbijatena parimat maitset, puhtust,
visuaalset veetlust või väärtust
pakkuvas pakendis. 1903.a. asutatud
O-I on enam kui 100 tegutsemisajast
jooksul laienunud 21 riiki rohkem kui
80 tehast üle maailma. Ettevõtte
töötajad ligi 23 000 inimest. Euroopas
on ettevõtte 37 tehast 11-s riigis ning
ligemale 9200 pühendunud töötajat.
1995.a. ostis O-I Järvakandi klaasi-
tehase Eestis, kus täna töötab üle
150 inimese. Lisainfo www.o-i.com

O-I Production Estonia AS
ootab oma meeskonda

**Tööhutuse
koordinaatorit**
(Töökoht Järvakandis)

Sinu töö eesmärgiks on ettevõtte
töökohal-, tööhutuse- ja
töötervishoiu valdkonna koordineeri-
mine, s.h eeskirjade ja poliitika
rakendamine ning parendamine, et
toetada tehase sujuvat tööd. Töökohal on
vajalik hästi tunda töökohal, et

töötervishoiu ja tööhutust reguleeri-
vaid õigusakte ja kontserni standardeid.
Ohutu töökohal loomiseks ning
töötajate töövõime säilitamiseks teed Sa
koordinaatorina koostööd ettevõtte
kõikide töötajatega. Lisaks on Sul palju
suhlemist ja koostööd erinevate
ametkondade ja O-I kontserni vastavate
ekspertidega. Samuti on Sinu ülesandeks
töötajate koostamine antud valdkonnas.

Ootame Sind kandideerima, kui Sul on
vähemalt 1-aastane edukas töökohal, tööhutuse,
töötervishoiu, ja/või töötervishoiuga seotud
valdkonna kogemus tootmisettevõttes ja
Sa tunned hästi töötervishoiu ja
tööhutuse seadusandlust. Töö eeldab
Sinult head suhlemis- ja planeerimis-
oskust ning koostöövalmidust. Vajalik on
hea inglise keele oskus, kasuks tuleb vene
keele oskus suhtluseks. Sind
iseloomustab vastutustundlikkus,
süsteemsus, korraldus ja initsiatiiv.

O-I pakub omalt poolt huvitavat
ja võimalusterohket tööd ning
head tasu stabiilses rahvus-
vahelises ettevõttes.

Tähtaeg 25. veebruar

Lisateave telefonil 6277 077

Nooremkonsultant
Liisi Marks
Värbamisassistent
Katrin Kaurla

aims

FONTES
kalendrijuhtimine

Tartu mets

ostab

**metsakinnistuid
ja põllumaid
kogu Eestis.**

Tel 5557 7007.

janno@tartumets.ee

www.tartumets.ee

KLAASIMUUSEUM TÄNAB

Järvakandi Klaasimuuseumi töötajad tänavad kõiki muuseumile 2012. aastal
annetanud ja abiks olnud inimesi: Piret Oole (Eidapere), Janek Kadarik (Rapla),
Enno Alliksaar (Järvakandi), Toomas Merekiivi (Järvakandi), Johanna Kaup
(Järvakandi), Maimu Villido (Pärnu), Reemet Kasekamp (Vana-Vigala), Andres
Tvauri (Tartu Ülikool, arheoloogia (koostöö)), Tullio Ilomets (Tartu Ülikool, kee-
mia), Joel Schelejev (Rapla), Merita Tamm (Tallinn), Ellen Linnasmäe (Tallinn),
Marika Lehtsalu (Järvakandi), Tiia Mut (Eidapere), Tõnu Mühlberg (Eidapere),
Salme Moks (MTÜ Kasemetsa, Harjumaa), Hans Treimann (Rapla), Erkki No-
bel (Järvakandi), Ellen Kreem (Rapla), Eeve Šeffler, Lehti Lepp, Rosalie Jürgen-
son, Urve Loorents (Järvakandi, abiks muuseumitöös).

Järvakandi vald tähistab Eesti vabariigi
aastapäeva "Liikumisaasta 2014"

24. veebruaril üritusel

"Terviseradadel ümber maakera"

- Kell 11 pidulik tunnustusaktus kooli aulast
- Kell 12 liikumisaasta 2014 avamiseks lipu heiskamine staadionil
- Järgneb kilomeetrite kogumine erinevatel liikumisviisidel

Kohtumisenil!

Tule veeohutusosalasele koolitusele

Veebruarist märtsikuuni on kõigil huvilistel
võimalik osaleda Päästeametilt poolt korraldatavatel
veeohutusosalaste koolitustel. Basseinitunni raames
pööratakse tähelepanu veega seotud ohtudele –
praktiliste abistamisvõimaluste ning enda
ohutule käitumisele.

Veeohutuskoolitused Valtu ujulas:

9. veebruar; 9. märts

Koolituste kestvuseks on 2 tundi, algus kell 12:00.

Veeohutuskoolitused Märjamaa ujulas:

15. veebruar; 15. märts

Koolituste kestvuseks on 2 tundi, algus kell 11:00.

Koolitustele pääseb ujula piletiga.

Lisainfo: Õie Kopli 5278926

www.metsaamet.ee
Teenused erametsaomanikule:

- Metsakinnistute ost
- Raieõiguse ost
- Metsa ülestöötamine ja vedu
- Maapinna mineraliseerimine koos külvi-
ga
- Metsamajandamise kavade koostamine

Teave e-post: info@metsaamet.ee Tel. 5615 0680, Karl Lister

Jumalateenistused Järvakandi Pauluse kirikus

- Pühapäeval, 2. märtsil kell 15
armulauaga jumalateenistus
- Pühapäeval, 16. märtsil kell 15
jumalateenistus
- Teisipäeval, 25. märtsil kell 15
paastumaarjapäeva jumalateenistus
1949. aasta küüditamise mälestuspäev

Kogudust teenivad:
hooldajaõpetaja Mihkel Kukk, tel 486 8144, 5565 0722
õpetaja emeeritus Kalju Kukk, tel 487 7326
Juhatusesimees:
Rein Ranne, tel 487 7215, 5568 4450

Tunne kaasa
Kristliku Kodu
Petrula perele ja
lähedastele

ALINA NÜGANENI
surma puhul.

Austusega Allar Saard,
Valli Raidma ja
Malle Ross perelega ning
Vilma Siim

PUURKAEVUMEISTRID

Puurkaevude ja -aukude projekteeri-
mine, puurimine ning likvideerimine.
Vee- ja kanalisatsioonitorustike, sep-
tikute ja süvaveepumpade paigaldus.

Lisainfo tel 50 21 279
www.puurkaevumeistrid.ee

MAJAPIDAMIS- GAASID!

Miks ja millal peab ballooni vahetama? Ballioonivahetuse nõue tuleneb seadusest!

Seoses Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi direktiiviga
2010/35 on alates 1. jaanuarist 2014 keelatud endiste 21-kilogrammiste
Gost-standard balloone täitmine ja müük.

Metallitöökodas asukohaga Tehaste 2 (vallamaja vastas pudelitehase
kõrval) pakume teile soodsat võimalust vahetada oma vana 21-kilogram-
mine balloon 1 või 2 uue nõuetekohase 11-kilogrammiste ballooni vastu.
Saadaval on kõiki erinevaid balloone ja gaase. Eratarbijate seas on popu-
laarsemad uued väikesed oranžid balloonid (11 kg).

Kampaania ajal pakume väikest (11 kg) ballooni (taara) hinnaga 38 €,
gaasi (11 kg) hinnaga 20 € – kokku 58 €. Vana (21 kg) ballooni eest võta-
me 10 € maha (lõpphind 48 €)

Gaas vanas punases balloonis (21 kg) on saadaval hinnaga 36 €.

Gaasi ostmiseks siseneda hoovi kaudu tööpäevadel kell 8–16, muul
ajal helistage tel 5667 9955.

Metalliveski

MITMESUGUST

Nikolai Djadkin
26.05.1945–25.12.2013
Vladimir Judakov
25.08.1941–4.01.2014
Arvet Laiv
2.06.1958–13.01.2014

Heinrich Münti
13.08.1908–22.01.2014
Herbert Aruvee
17.10.1925–30.01.2014
Rein Luht
27.08.1935–6.02.2014
Leo Metslaid
5.08.1947–7.02.2014

Uus vallakodanik

Mihkel Edvand
13. jaanuar 2014

Ostame kokku veiseid, va-
sika, pulle, lambaid, kulte,
nuumikuid. Hind kokkulep-
pel. Tel 58 198 1101; e-post:
lihaost394@gmail.com